Φως Ιλαρόν

Μηνιαία Έκδοση της Ενορίας Αγίου Γεωργίου Περιβολίων Ρεθύμνου. Έτος 5ο, φ. 54. Μάρτιος, 2017

Ορθόδοξοι άγιοι τον 20ό και τον 21ο αιώνα

Σε κάποιο χωριό της Κρήτης ζει μια γιαγιά, που όσοι τη γνωρίζουν καλά, ξέρουν πως ο Θεός την έχει προικίσει με εξαιρετικά χαρίσματα. Κάποτε, για παράδειγμα, σε κάποιον άρρωστο στην Αθήνα, που δεν τη γνώριζε καθόλου, εμφανίστηκε ο αρχάγγελος Μιχαήλ και τού είπε: «Ήρθα να σε θεραπεύσω, γιατί με στέλνει με την προσευχή της η Γ.».

Η γιαγιά Γ. μου είπε: «Εγώ δεν είμαι αγία, μόνο μια γριά που παρακαλώ το Θεό για τη σωτηρία μου. Άγιος είναι ο τάδε ασκητής, που μένει εκεί, ο δείνα που μένει εκεί» κ.τ.λ., και μου κατονόμασε 4-5 **σημερινούς ασκητές, άγνωστους ως επί το πλείστον, που ζουν σε διάφορα σημεία της Κρήτης**.

Ιδιότητες σαν αυτές της γιαγιάς Γ., από μόνες τους, δε σημαίνουν τίποτα. Κάλλιστα μπορεί να τις αντιγράψει ένας απατεώνας – αν και άνθρωποι σαν τη γιαγιά δεν είναι απατεώνες· ποτέ δεν κέρδισε τίποτε απ' αυτά, παρά μόνο ανησυχία μήπως χάσει τη μυστική σχέση με το Χριστό μέσα στην καρδιά της – ενώ παρόμοιες ικανότητες εμφανίζουν και δάσκαλοι άλλων θρησκειών, βουδιστές, ινδουιστές, ακόμη και μάγοι ιθαγενών φυλών ή σαμάνοι. Ωστόσο, πρέπει να πούμε πως άνθρωποι που έχουν φτάσει στο επίπεδο της γιαγιάς στη δική μας πνευματική παράδοση υπάρχουν αρκετοί.

Είναι γνωστά π.χ. τα ασύλληπτα θαυματουργικά χαρίσματα σύγχρονων ορθόδοξων αγίων, όπως οι άγιοι Πορφύριος, Παΐσιος, Σοφία της Κλεισούρας, Γαβριήλ ο Ομολογητής, οι μεγάλοι Γέροντες (=πνευματικοί διδάσκαλοι) Ιάκωβος Τσαλίκης (της Εύβοιας), Ευμένιος Σαριδάκης (του Λεπροκομείου Αθηνών), Μακρίνα του Βόλου κ.ά., οι οποίοι δεν είχαν μόνο διορατικό και θεραπευτικό χάρισμα, αλλά τους συνέβαιναν επίσης κάμψεις χώρου και χρόνου, πολλαπλασιασμός της ύλης, τηλεμεταφορά, επικοινωνία με τα ζώα κ.π.ά. Και το πιο παράξενο, ίσως, είναι ότι παρόμοια φαινόμενα και εμφανίσεις τους συνεχίζονται και μετά το θάνατό τους, ή, για να μιλήσω ορθόδοξα, την κοίμησή τους.

Και στην Κρήτη υπήρχαν και υπάρχουν αντίστοιχοι, όπως ο Γέροντας Ευμένιος από τη μονή Ρουστίκων Ρεθύμνης († 2005) κ.ά.

Οι θαυματουργοί αυτοί άγιοι είναι απόγονοι μιας προηγούμενης γενιάς θαυματουργών, στην οποία ανήκαν άνθρωποι όπως ο άγιος Γεώργιος Καρσλίδης († 1948), η αγία Ματρώνα της Μόσχας η αόμματη († 1952), ο άγιος Λουκάς ο Ιατρός († 1961), ο άγιος Ιωάννης Μαξίμοβιτς († Σηάτλ ΗΠΑ, 1966) κ.π.ά. σε όλο τον κόσμο, κι αυτοί με τη σειρά τους ήταν απόγονοι μιας άλλης γενιάς, που περιελάμβανε τον άγιο Ιωάννη της Κρονστάνδης († 1908), την αγία Μεθοδία της Κιμώλου († 1908), τον άγιο Νεκτάριο της Αίγινας († 1920), τον άγιο Αρσένιο τον Καππαδόκη († 1924), τον άγιο Νικόλαο Πλανά (Αθήνα † 1932), την αγία Ματρώνα του Ανεμνιάσεβο (Ρωσία † 1932), τον άγιο Νεκτάριο της Όπτινα (Ρωσία † 1937) κ.π.ά. Προχωρώντας έτσι ιστορικά προς τα πίσω, βλέπουμε αγίους θαυματουργούς εν ζωή σε κάθε χριστιανική γενιά, μέχρι τους μαθητές του Χριστού, που μερικά από τα θαύματά τους περιγράφονται ήδη στην Καινή Διαθήκη (στις «Πράξεις των Αποστόλων»).

Άλλοι πολύ σημαντικοί σύγχρονοι Γέροντες, που ο λαός του Θεού στη συνείδησή του τους τιμά ως αγίους και περιμένει την επίσημη αναγνώριση της αγιότητάς τους από την Εκκλησία, είναι οι Γέροντες Ιωσήφ ο Ησυχαστής († 1959), Γερβάσιος Παρασκευόπουλος της Πάτρας († 1964), Τύχων ο Ρώσος ο Αγιορείτης († 1968, που υπήρξε και πνευματικός οδηγός του αγίου Πα-

ϊσίου), Αμφιλόχιος Μακρής της Πάτμου († 1970), Φιλόθεος Ζερβάκος της Πάρου († 1980), Σεραφείμ Ρόουζ στις ΗΠΑ († 1982) , Γαβριηλία Παπαγιάννη († 1992), Σωφρόνιος του Έσσεξ († 1993), Ιωνάς της Οδησσού († 2012) και άλλοι, άντρες και γυναίκες, όπως επίσης και οι Κρήτες ασκητές Αναστάσιος του Κουδουμά († 2012), Θεόδωρος (μετονομασμένος σε Νείλο) του Μάρτσαλου († 2016) και φυσικά Μάρθα του Αρκαδίου († 2016).

Κάποιοι από τους παλαιότερους έχουν ήδη αναγνωριστεί επίσημα ως άγιοι, όπως ο άγιος Σάββας της Καλύμνου († 1948), ο άγιος Άνθιμος της Χίου († 1960), ο άγιος Νέστωρ της Καμτσάτκας († 1962, μεγάλος ιεραπόστολος στις εσχατιές της Ρωσίας), ο άγιος Νικηφόρος ο Λεπρός από το Σηρικάρι Κισσάμου († 1964), ο Σέρβος άγιος και καθηγητής πανεπιστημίου Ιουστίνος Πόποβιτς († 1979) κ.ά.

Άγιοι ή «σχεδόν άγιοι»* στην εποχή μας

*Σχεδόν άγιοι: τίτλος ενός συγκλονιστικού βιβλίου του π. Τύχωνος Σεβκούνωφ, με περιπτώσεις σύγχρονων ορθοδόξων πνευματικών αγωνιστών στη Ρωσία.

Η εποχή μας δεν είναι πνευματικά ξηρή. Και σήμερα ακόμη, σ' αυτό τον κόσμο που μοιάζει περισσότερο με καζάνι που κοχλάζει (και πότε δεν ήταν έτσι βέβαια; αλλά σήμερα υποτίθεται ότι είμαστε προοδευμένοι και ότι έχουμε ξεφύγει από την αγριότητα και τον πρωτογονισμό), και σήμερα λοιπόν ακόμη αναδεικνύονται ορθόδοξοι χριστιανοί άγιοι. Αυτοί οι άγιοι είναι και μοναχοί (όπως οι μεγάλοι γέροντες της εποχής μας) και κοσμικοί, και ιερείς και λαϊκοί.

Επίσης έχουμε αρκετούς **σημαντικούς ιεραποστόλους**, σε πάρα πολλές χώρες, ιδίως του τρίτου κόσμου, οι οποίοι μεταδίδουν με αυταπάρνηση το μήνυμα του Ευαγγελίου σε χιλιάδες ανθρώπους, υπό συνθήκες τρομερά αντίξοες και επικίνδυνες, αλλά και αγωνίζονται για τη βελτίωση της δύσκολης ζωής των λαών του τρίτου κόσμου. Αυτοί, κι αν δεν είναι θαυματουργοί άγιοι, όμως είναι σοβαροί πνευματικοί αγωνιστές, που έχουν μια αγιότητα. Πολλοί από αυτούς τους ιεραποστόλους – ίσως οι περισσότεροι – είναι Έλληνες, αλλά υπάρχουν και ντόπιοι, όπως ο π. Ανδρέας Ζιρόν στη Γουατεμάλα († 16 Φεβρουαρίου 2014), ο π. Αθανάσιος Μανάλου στην Ινδονησία († Χριστούγεννα 2013), ο π. Ιωάννης Τανβήρ στο Πακιστάν, πλήθος Αφρικανών ιερέων στην Αφρική, ο π. Πήτερ Γκίλκουιστ κ.ά. στις ΗΠΑ κ.π.ά.

Κάποιοι μάλιστα πρωτοπόροι ιεραπόστολοι του καιρού μας μάλλον είναι και πραγματικά άγιοι ιεραπόστολοι, όπως ο π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος († 1972), ο π. Κοσμάς Γρηγοριάτης († 1989) και ο π. Χαρίτων Πνευματικάκις († 1998).

Υπάρχουν επίσης στις πόλεις και τα χωριά μας (αλλά και στις μεγάλες πόλεις της πατρίδας μας) **πολλοί καλοί κληρικοί**, οι οποίοι αγωνίζονται και για να ταΐσουν τους πεινασμένους και να ανακουφίσουν τους πονεμένους, αλλά και για να διδάξουν και να καθοδηγήσουν τους πνευματικά πεινασμένους και πονεμένους, βοηθώντας τους να πλησιάσουν τον ουράνιο άρτο, το Γιατρό των ψυχών, τον Ιησού Χριστό. Κάποιοι από αυτούς έχουν ζήσει συγκλονιστικές εμπειρίες και θαύματα (αλλά και μάχες κατά του διαβόλου) και πολλοί έχουν πράγματι κάποια αγιότητα – όπως και **αρκετοί λαϊκοί, άντρες και γυναίκες**, που ζουν στις πόλεις και στα χωριά μας. (Προσοχή, αγαπητέ μας αναγνώστη, αγαπητή μας αναγνώστρια: **δεν εννοούμε εσένα** – μη φαντάζεσαι ότι είσαι άγιος ή αγία, γιατί κι ο διάβολος στήνει παγίδες και εξαπατά πολλούς ανθρώπους, πείθοντάς τους πως είναι άγιοι, για να τους κάνει δικούς του).

Τέλος, σήμερα, ευτυχώς ή δυστυχώς, έχουμε και **πολλούς μάρτυρες**. Οι περισσότεροι είναι χριστιανοί που ζούσαν στις περιοχές, όπου μαίνεται ο πόλεμος με τους τζιχαντιστές, και πεθαίνουν για τη χριστιανική τους πίστη επειδή επιτίθενται εκεί οι βάρβαροι και φανατικοί πολεμιστές του Ισλάμ. Πολλοί πεθαίνουν επίσης επειδή μεταστράφηκαν από το Ισλάμ (τη θρησκεία των μουσουλμάνων) στο χριστιανισμό. Δεν είναι μόνον ορθόδοξοι, αλλά και κόπτες και προτεστάντες. Αλλά και ορθόδοξοι, ιδιαίτερα στη Συρία, όπου υπήρχε ο χριστιανισμός από τον 1ο αιώνα μ.Χ. και από εκεί κατάγονται πάρα πολλοί άγιοι της παλαιάς εποχής (όπως ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος και ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός και φυσικά οι άγιοι Εφραίμ ο Σύρος και Ισαάκ ο Σύρος), αλλά σήμερα οι χριστιανοί έχουν αποδεκατιστεί.

Άγιοι μάρτυρες του 20ού αιώνα

Ολόκληρος ο 20ός αιώνας είναι γεμάτος ορθόδοξους χριστιανούς αγίους μάρτυρες (χριστιανούς που θανατώθηκαν εξαιτίας της πίστης τους ή πρόσφεραν τη ζωή τους για τον πλησίον λόγω των χριστιανικών τους πεποιθήσεων), καθώς επίσης και *ομολογητές*, δηλαδή χριστιανούς που φυλακίστηκαν, εξορίστηκαν, βασανίστηκαν ή ποικιλότροπα ταλαιπωρήθηκαν για τη χριστιανική τους πίστη, αλλά δεν πέθαναν.

Τέτοιους αγίους μάρτυρες έχουμε στην Κίνα τον Ιούλιο του 1900, όπου 222 Κινέζοι ορθόδοξοι χριστιανοί θανατώθηκαν από φανατικούς Κινέζους επαναστάτες (στη λεγόμενη «επανάσταση των μπόξερς»), επειδή θεωρήθηκαν προδότες των κινέζικων παραδόσεων και άνθρωποι των Ρώσων. Κάποιοι από αυτούς βασανίστηκαν φρικτά πριν θανατωθούν, όπως η δασκάλα Ία Ουέν και ο 7χρονος Ιβάν (Ιωάννης) Τσι Τσουνγκ, ο μικρός γιος του αγίου Μητροφάνη Τση Τσουνγκ, του πνευματικού πατέρα όλης της κοινότητας, που θανατώθηκε επίσης.

Αναρίθμητους μάρτυρες έχουμε στη Ρωσία μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917, όπου το αθεϊστικό καθεστώς κατά διαστήματα δίωξε τη θρησκευτική πίστη, ενώ πολλοί ορθόδοξοι ιερείς, μοναχοί και απλοί πιστοί θανατώθηκαν επειδή αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν την επίσημη Εκκλησία της Ρωσίας της εποχής εκείνης, την οποία θεωρούσαν όργανο του καθεστώτος. Από τους πάρα πολλούς Ρώσους μάρτυρες ας αναφέρουμε τον άγιο Βλαδίμηρο του Κιέβου, τον άγιο Ερμογένη του Τομπόλσκ, τον άγιο Αμβρόσιο του Περμ, την αγία Ελισάβετ της Μόσχας (με το περίφημο μοναστήρι νοσοκομείο, που είχε προσφέρει πολλές υπηρεσίες στο ρωσικό λαό) κ.λ.π. Γενικά, καταγράφεται ότι «οι Σοβιετικές Υπηρεσίες Ασφαλείας ανακοίνωσαν ότι μέχρι το 1930 είχαν εκτελεσθεί ή αποβιώσει στις φυλακές και την εξορία 42.800 Κληρικοί» (από τη μελέτη του καθηγητή Αντωνίου Μάρκου «Οι Ρώσοι νεομάρτυρες», που δημοσιεύεται στο Διαδίκτυο).

Με τρομερή ένταση καταδιώχθηκε ο χριστιανισμός και από το αθεϊστικό καθεστώς της Ρουμανίας μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Κατά το 1947 στη Ρουμανία, που μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου είχε περάσει στη σφαίρα επιρροής της Σοβιετικής Ρωσίας (ΕΣΣΔ), κατέλαβε την εξουσία το κομουνιστικό κόμμα του Γκεόργκε Γκεοργκίου Ντέι, ο οποίος επέβαλε σκληρό σταλινικό καθεστώς.

Ο Γκεοργκίου Ντέι διατήρησε την εξουσία από το 1947 ώς το θάνατό του, το 1965. Τον διαδέχτηκε ο "υπαρχηγός" του Νικολάε Τσαουσέσκου, που παρέμεινε στην εξουσία ώς το 1989, οπότε, μετά από μια ογκώδη λαϊκή εξέγερση, συνελήφθη και εκτελέστηκε μαζί με τη σύζυγό του Έλενα την ημέρα των Χριστούγεννων.

Το καθεστώς Γκεοργκίου Ντέι και, κατόπιν, Τσαουσέσκου ήταν εχθρικό προς τη θρησκεία και «το άνθος της ρουμανικής νεολαίας» (όπως έγραψε ο Ιωάννης Ιανολίδε, φυλακισμένος από το 1941 ώς το 1967) βασανιζόταν φρικτά στις φυλακές για ν' αρνηθεί το Χριστό. Στη Ρουμανία έχουμε το παράδειγμα του Ιουδαίου στο θρήσκευμα Νικολάε Στάινχαρτ, που φυλακίστηκε στις φυλακές της Γκέρλα, όπου γνώρισε σημαντικούς ορθόδοξους πνευματικούς ανθρώπους, με αποτέλεσμα να γίνει και ο ίδιος ορθόδοξος, και μάλιστα μοναχός και ιερέας. Πρόσφατα κυκλοφόρησε στα ελληνικά το βιβλίο του *Το Ημερολόγιο της Ευτυχίας*, ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον βιβλίο, όπου ο Στάινχαρτ εξιστορεί τις περιπέτειές του, αλλά και τους πνευματικούς του προβληματισμούς.

Πολλοί μεγάλοι άγιοι Γέροντες της Ρουμανίας (αν όχι όλοι) και πάρα πολλοί φοιτητές, φιλόσοφοι, ποιητές και συγγραφείς κάποια στιγμή φυλακίστηκαν για την πίστη τους. Ανάμεσά τους ο νεαρός ποιητής Βαλέριος Γκαφένκου, που αξιώθηκε να δει και την Παναγία, ο νεαρός φιλόσοφος Κωνσταντίν Οπρισάν (αυτοί οι δύο μεγάλοι διδάσκαλοι της αγάπης και της πνευματικής ζωής είναι από τους πιο αγαπημένους και ηρωικούς σύγχρονους αγίους του ορθόδοξου ρουμανικού λαού), ο Γεώργιος Ζιμπόιου (που θεράπευσε έναν δαιμονισμένο μέσα στη φυλακή μόνο με την προσευχή του, χωρίς να είναι ούτε μοναχός ούτε ιερέας), ο γέροντας Ιουστίνος Πίρβου, που αργότερα συγκέντρωσε όσα λείψανα μαρτύρων μπόρεσε από τις φυλακές του Αϊούντ, ο γέροντας Γεράσιμος Ίσκου (που πέθανε στη φυλακή τη νύχτα των Χριστουγέννων του 1952, την ίδια νύχτα με το βασανιστή του, αφού τον εξομολόγησε και τον συγχώρησε), ο

γέροντας Αρσένιος Παπατσιόκ, ο γέροντας Δανιήλ Τούντορ (πρώην δημοσιογράφος και τελικά μεγάλος άγιος της Ρουμανίας), ο γέροντας Γεώργιος Καλτσίου Ντουμιτρεάσα (που, μετά την κοίμησή του, το σώμα του ανακαλύφθηκε άφθαρτο) κ.π.ά. Κάποιοι από αυτούς δεν πέθαναν στη φυλακή, αλλά αργότερα, φτάνοντας μέχρι και τα πρώτα χρόνια του 21ου αιώνα, όπως οι γέροντες Γεώργιος Καλτσίου († 2006) και Ιουστίνος Πίρβου († 2013).

Διαβάζοντας για τα μαρτύρια που υπέστησαν, τον ηρωισμό τους, αλλά και το πολύ υψηλό πνευματικό και ηθικό τους επίπεδο, είναι σα να διαβάζουμε βιογραφίες αγίων μαρτύρων και μεγαλομαρτύρων των ρωμαϊκών χρόνων.

Άλλοι μεγάλοι Γέροντες της Ρουμανίας είναι οι πατέρες Αρσένιος Μπόκα, Κλεόπας Ελίε, Παΐσιος Ολάρου, ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε κ.ά.

Παρόμοιες περιπτώσεις μαρτύρων υπάρχουν επίσης στην Αλβανία και τη Σερβία, εξαιτίας του αθεϊστικού καθεστώτος αυτών των χωρών, ενώ κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, στη Σερβία (που ήταν κατακτημένη από τους Ναζί, όπως η χώρα μας), εκατοντάδες χιλιάδες ορθόδοξοι χριστιανοί βασανίστηκαν και σφαγιάστηκαν για θρησκευτικούς λόγους από τη φασιστική κροατική ταξιαρχία Ουστάσα, που αποτελούνταν από φανατικούς ρωμαιοκαθολικούς χριστιανούς. Οι μάρτυρες αυτοί θεωρούνται άγιοι από τον ορθόδοξο σερβικό λαό και κάποιοι είναι ήδη αναγνωρισμένοι επίσημα και η μνήμη τους τιμάται από τη Σερβική Εκκλησία.

Ιδιαίτερη ομάδα ορθόδοξων αγίων μαρτύρων είναι εκείνοι που **θανατώθηκαν από τους Ναζί** κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως οι άγιοι: π. Δημήτριος Κλεπίνιν, μοναχή Μαρία Σκόμπτσοβα, Γιούρι Σκόμπτσωφ και Ηλίας Φονταμίνσκι (Ρώσοι της Γαλλίας με μεγάλο πνευματικό και φιλανθρωπικό έργο, που θανατώθηκαν για την προστασία που παρείχαν στους καταδιωκόμενους Εβραίους), Γκόραζτν Παύλικ (επίσκοπος Τσεχίας, που θυσίασε τη ζωή του για να σώσει αθώους από τα ναζιστικά αντίποινα το 1942), Αλέξανδρος Σμόρελ, Γρηγόριος Περάντζε κ.ά.

Φυσικά, τέτοιοι μάρτυρες ασφαλώς υπάρχουν και στην πατρίδα μας, όμως δεν έχει γίνει ακόμη αποτίμηση της θυσίας τους, ώστε να αναγνωριστούν και να τιμηθούν ως άγιοι.

Ορισμένες μεμονωμένες περιπτώσεις σύγχρονων μαρτύρων είναι ο π. Στέφανος Γου (Κινέζος ορθόδοξος ιερέας, που βασανίστηκε και δολοφονήθηκε από το αθεϊστικό καθεστώς της Κίνας το 1970), ο π. Ιωάννης Καρασταμάτης (ιερέας στη Σάντα Κρουζ των ΗΠΑ, που δολοφονήθηκε από σατανιστές μέσα στο ναό το 1982), ο Ευγένιος Ροντιόνωφ (Ρώσος στρατιώτης που θανατώθηκε από φανατικούς μουσουλμάνος στην Τσετσενία το 1996 μετά από βασανιστήρια τριών μηνών, και για τον οποίο καταγράφονται πολλές εμφανίσεις και θαύματα), ο π. Δανιήλ Συσόεφ, ένας φλογερός ιεραπόστολος στη Μόσχα, που δολοφονήθηκε από φανατικό μουσουλμάνο μέσα στο ναό το 2009, και η Ελένη Μαχάνκοβα της Αττάλειας της Μικράς Ασίας (Τουρκία), που δολοφονήθηκε από το φανατικό μουσουλμάνο σύζυγό της επειδή έγινε χριστιανή το 2013. Και υπάρχουν κι άλλοι…

Αν σας άρεσε αυτό το κείμενο, παρακαλούμε,
δώστε το και σε άλλους να το διαβάσουν.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
Τ.Κ. 741 00 ΡΕΘΥΜΝΟ. Τηλ.: 28310 28854 - e-mail: riginiot@gmail.com
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: Ενορία Αγίου Γεωργίου Περιβολίων Ρεθύμνης
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Θεόδωρος Ι. Ρηγινιώτης